

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 24. Quid faciendum, si dominus compareat, postquam res pauperi vel piæ causæ est applicata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42561

bet restituere locis sacris vel pauperibus, uti de pretio usurario definivit *Alex. III. cap. Cum tu, De usuris*: idem est de acquisitis per simoniam, secundum dicta p. 1. n. 239. Similiter alia ex recepta consuetudine & communi D:D: consensu restitui debent sacris locis vel pauperibus, *Burgh. cent. 2. cas. 73. flls: tr. 4. d. 2. n. 258*. Si tamen iniquus detentor sit ipsemet pauper, potest propria auctoritate sibi attribuere, *S. Th: Scot: Nav. Gabr: Med: Laym: Molin: Vasq. Sanch. 1. 6. c. 11. n. 54. aliique multi cum flls. d. 3. n. 250*. Ratio est, quia paupertas est sufficiens causa retinendi: Addunt *Lugo d. 20. n. 8. & flls. n. 191*. etiam posse retinere, si debitis ultra vires gravatus esset, tum enim esset reipsa pauper: Si tamen in aliqua Dicecesi essent specialia statuta, ut distributio eorum fieret secundum dispositionem Episcopi vel Confessarii, uti *Bonac: dicit esse Mediolani*, talibus locis standum esset ejusmodi statutis.

- 95 Q. 24. Quid faciendum, si dominus compareat, postquam res pauperi vel piæ causæ applicata est. R. §. 1. Si prius adhibita est sufficiens diligentia pro inveniendo domino, *Sotus, Henriq: Navarra, Led:* aliique cum *Lugo d. 21. n. 101*. dicunt non esse obligationem restituendi domino, quamvis res adhuc exstaret, quia pauper vel locus pius acquisivit dominium, tradita enim est, quando dominus non poterat censeri rationabiliter inventus; è contrà domino restitui debere à paupere vel loco pio, dicunt *Mel. Laym. Castrop. Persch. pag. 649. Dian. p. 11. t. 8. R. 12.*, quia prior distributio videtur facta ex conditione, si nō compareat Dominus, alioquin negotium ejus esset malè gestum, ergo si compareat, distributio est in-

invalida : utraque sententia est probabilis, sed secunda videtur probabilior : concedit tamen etiam *Mol.*, si res illa sit à paupere alienata, non esse amplius restituendam, verum si secunda sententia vera est, consequenter dicendum, quamdiu existit, restituendam esse, aut eius pretium, si quis ex illo sit factus ditior.

§. 2. Si non præcessit sufficiens diligentia pro 96
inveniendo domino, & res adhuc existat apud pauperem vel locum pium, hi secundum omnes tenentur restituere, & in horum defectu ille, qui dedit, quia transferri non poterat dominium, cum dominus esset rationabiliter invitatus; & qui dedit non præmissâ inquisitione, domino fecit injuriam : quod si res bonâ fide sit consumpta, nec quisquam ex ea factus sit ditior, tum ille solus tenetur restituere, qui dedit, quia fecit injuriam sic dando, *Azor, Mol. Less. & alii cum Bonac. n. 18.*

§. 3. Si Confessarius bonâ fide, sed non præ- 97
missâ sufficiente inquisitione dixerit furi, ut rem daret pauperibus, si sit data & consumpta, probabilius est furem obligari iterum dare pretium domino comparenti, quidquid contradicat *Tambur. l. 8. t. 4. c. 1. §. 5. n. 8.*, cujus sententiam videtur agnoscere probabilem *Sporer t. 4. c. 4. n. 20.*, cum dicat se non audere obligare ad iterum solvendum; sed ratio nostra est, quia si fur ipsemet bonâ fide dedisset absque præmissâ inquisitione, utique postea adhuc teneretur restituere ratione primæ acceptionis injustæ, quamdiu enim non est adhibita sufficiens diligentia pro inveniendo domino, hujus voluntas non est, ut detur pauperibus, ergo cum diligentia illa non fue-

rit nec à Confessario nec à fure adhibita, præsumi non potest adfuisse domini consensum. Vide dicenda à n. 421.

98 *Q. 25. Si fur rem alienam tibi donarit vel vendiderit, cui debeas restituere. R. §. 1.* Si donarit, teneris restituere domino & non furi, quia prior mansit dominus, cui si restituas, non patieris grave incommodum, uti suppono: si autem restituas furi, qui non reddat domino, tu teneberis compensare damnum, cujus es causa efficax.

99 §. 2. Si fur tibi vendiderit, nec possis aliter recipere tuum pretium, poteris hoc pretium repetere, permittendo ut fur rem illam recipiat, uti habet communis, quia habes jus ad tuum pretium, pro quo nihil accepisti, ergo potes illud repetere; deinde non obligasti te ad conservandam cum tanto damno rem domini, ergo permittere potes iterum eripi.

100 §. 3. In hoc tamen ultimo casu, etiamsi deberes pretium perdere, probabilius videtur, quòd non possis rem reddere furi, aut positivè ad hoc cooperari, ut fur recipiat, si prævideas non esse reddendam domino, ita *Cajet. Med. Sotus, Led. Mol. Laym. L. 3. t. 4. c. 17. §. 3. n. 24.*, quibus in re consentiunt *Lugo d. 17. s. 2. & Plaxel. p. 3. n. 738.*, partim contra *Silv. Alens. Bejam p. 1. cas. 63. Dian. p. 5. t. 14. R. 87. Haun. t. 3. n. 260. Petsch: pag. 562. Sporer t. 4. c. 2. à n. 121. Flls. t. 4. d. 3. n. 40.*, qui absolutè dicunt posse reddi furi, etiam à possessore malæ fidei: partim contra *Less. Mald. Turr. Dicast. de Rest. d. 5. dub. 4.*, qui dicunt posse reddi, sed tantùm à possessore bonæ fidei, verùm non apparet ulla ratio, cur reddi possit à possessore bonæ & non malæ